

Sayı: 2017/18

Konu: : 6824 Sayılı Kanun İle Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi Sağlayan Torba Kanun Yayımlandı

Mart 2017 tarihli ve 30001 sayılı Resmi Gazete’de 6824 sayılı “*Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*” yayımlandı.

1)Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi

Yayımlanan 6824 Sayılı Torba Yasa ile Gelir Yergisi Kanununun (GVK) mülga mükerrer 121’inci maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik ile getirilen yeni uygulama özet olarak aşağıdaki şekildedir:

Buna göre; ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere, kurumlar vergisi mükelleflerinden belirlenen şartları taşıyanların **yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5’i**, ödenmesi gereken **gelir veya kurumlar vergisinden indirilecektir**.

Hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde **1 milyon Türk lirasından fazla** olamayacaktır.

Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak yeniden değerlendirilme oranında artırılmak suretiyle uygulanacaktır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5’ini aşmayan kesirler dikkate alınmayacaktır. Bakanlar Kurulu, indirim oranını ve tutarını iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye yetkilidir.

Örnek 1: (AB) A.Ş’nin 2017 kurumlar vergisi matrahının 500.000 TL olduğunu kabul edelim.

Bu durumda;

Hesaplanan kurumlar vergisi (500.000 TL x %20) : 100.000 TL

Hesaplanan indirim tutarı (100.000 TL x %5) : 5.000 TL

İndirim sonrası ödenecek kurumlar vergisi (100.000 TL - 5.000 TL) : 95.000 TL

olacaktır.

Örnek 2: (CD) A.Ş'nin 2017 kurumlar vergisi matrahının 101.000.000 TL olduğunu kabul edelim.

Bu durumda;

Hesaplanan kurumlar vergisi (101.000.000 TL x %20) : 20.200.000 TL

Hesaplanan indirim tutarı (20.200.000 TL x %5) : 1.010.000 TL

İndirim sonrası ödenecek kurumlar vergisi (20.200.000 TL - **1.000.000 TL**) : 19.200.000 TL

olacaktır.

Görüldüğü üzere, bu örneğimizde indirim tutarı 1.010.000 TL hesaplanmış; ancak hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde **1 milyon Türk lirasından fazla** olamayacağından hesaplanan indirim tutarı **1.000.000 TL** olarak dikkate alınmıştır.

Diğer taraftan, indirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi **izleyen bir tam yıl içinde** mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilecektir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmeyecektir.

Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilecektir.

Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1. İndirimin hesaplanacağı **beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin** kanuni süresinde verilmiş (*Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.*) ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (Her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.),
2. Bir önceki maddede belirtilen süre içerisinde, haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla **ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması** (*Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş*

sayılmaz.),

3. İndirimin hesaplanacağı **beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı** (*vergi cezaları dâhil*) **1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun** bulunmaması gerekmektedir.

Örneğin, 2018 yılında bu uygulamadan yararlanabilmek için beyannamenin ait olduğu 2017 yılı ile 2016 ve 2015 yıllarına ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması şarttır.

Burada geçen vergi beyannamesi ve vergi ibareleri, Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken vergi beyannameleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade etmektedir.

Bu indirim hakkı **1/1/2018** tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanacaktır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanunu'nun **kaçakçılık suçları ve cezalarına** ilişkin 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu düzenleme hükümlerinden yararlanamayacaklardır.

Bu düzenleme kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın tarh edilecektir.

Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlanıldıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de uygulanacak ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacaktır.

2) Çalışma veya oturma izni alarak 6 aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları ile yabancıya konut ve işyeri satışına KDV istisnası getirilmesi

6824 sayılı Kanun'un 7 nci maddesiyle, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun istisnalara ilişkin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen bent ile **bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek** kaydıyla, konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve Gelir Vergisi Kanunu'nun **Mükellefler** başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilen, *resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları hariç olmak üzere;*

- Çalışma veya oturma izni alarak 6 aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarına,
- Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere,
- Kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlara , **yapılan konut veya iş yeri teslimlerinde KDV’den istisna uygulanacaktır.**

Öte yandan, öngörülen şartları taşımadığı hâlde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi hâlinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumlu tutulacaktır. İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin **bir yıl içerisinde elden çıkarılması hâlinde zamanında tahsil edilmeyen verginin**, 6183 sayılı Kanun’un 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Ülkemize döviz girişini artırmak ve inşaat sektörünü desteklemek amacıyla yapılan yukarıdaki yasa düzenlemesi **01/04/2017 tarihinden itibaren uygulanacaktır.**

3) İnşaat sektörüne ilişkin damga vergisi düzenlemesi

6824 sayılı Kanun’un 5 inci maddesi ile damga vergisine tabi kağıtlar arasında yer alan inşaat sektörüne ilişkin farklı sözleşme türlerinde oranların farklılaştırılmasına ve sosyal sorumluluk projeleri kapsamında proje yürütücüsü sivil toplum kuruluşları ile bu projelere destek veren kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında düzenlenen kağıtların damga vergisinden istisna tutulmasına imkan sağlanmıştır.

Buna göre, Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun **“I. Akitlerle ilgili kağıtlar”** başlıklı bölümünün **“A. Belli parayı ihtiva eden kağıtlar:”** başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

Sözleşme türü	Oran
“14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri	(Binde 9,48)
15. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri	(Binde 9,48)
16. Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri	(Binde 9,48)
17. Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri	(Binde 9,48)

Yine Damga Vergisi Kanunu’na ekli (2) sayılı tabloda damga vergisinden istisna edilen kağıtlar sayılmaktadır. 6824 sayılı Kanun’un 5. maddesiyle, söz konusu tablonun “V- Kurumlarla ilgili

kâğıtlar” bölümüne aşağıdaki 26. sıra eklenmiştir.

“26. Sosyal sorumluluk projeleri kapsamında proje yürütücüsü sivil toplum kuruluşları ile bu projelere destek veren kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında düzenlenen kâğıtlar.”

Buna göre yukarıda yer verilen kâğıtlar damga vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

Damga Vergisine ilişkin bu düzenlemeler **08/03/2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.**

4) İnşaat sektörüne ilişkin harçlar kanunu düzenlemesi

6824 sayılı Kanun’un 6 ncı maddesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifinin “1-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendinde düzenlenen gayrimenkullerin tapuda satış yoluyla devri işlemine ilişkin tapu harcı oranını;

- Gayrimenkullerin türleri,
- Sınıfları,
- Büyüklükleri,
- Bulunduğu yer ve
- Vergi değerleri itibarıyla veya
- Gayrimenkullerin asli edim kapsamında gayrimenkul sertifikası karşılığı edinilip edinilmediğine , göre farklılaştırmaya yönelik Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

5) Esnaf Ahilik Sandığı kurulması

6824 sayılı Kanun’un 9 uncu maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’na eklenen “**Esnaf Ahilik Sandığı**” başlıklı ek 6 ncı maddeyle; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların, ekonomik olarak zor duruma düşmeleri nedeniyle işyerini kapatmaları veya iflas etmeleri durumunda oluşacak gelir kayıplarını telafi etmek üzere 1/1/2018 tarihinden itibaren **Esnaf Ahilik Sandığı** kurulması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

- Esnaf Ahilik Sandığı, bütçe kapsamı dışında olup gelirlerinden vergi kesintileri hariç hiçbir şekilde kesinti yapılamayacak ve gelirleri genel bütçeye gelir kaydedilemeyecektir.
- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar Esnaf Ahilik Sandığı kapsamında Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı sayılacaktır.
- Esnaf Ahilik Sandığı sigortası zorunlu olacaktır. Bu madde kapsamına giren ve hâlen faaliyette olanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte (1/1/2018), faaliyetine daha sonra başlayanlar ise başladıkları tarihten itibaren Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı olacaklardır.
- Esnaf Ahilik Sandığı sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini

karşılığın üzere, Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları ve Devlet, Esnaf Ahilik Sandığı primi ödeyecektir. Esnaf Ahilik Sandığı primi sigortalının 5510 sayılı Kanununun 80 inci ve 82 nci maddelerinde belirtilen prime esas günlük kazançlarından, %2 sigortalı ve %1 Devlet payı olarak alınacaktır. Ancak alınacak günlük prim tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının (2017 yılı için bu sınır 1.777,50) iki katı üzerinden hesaplanacak tutardan fazla olamayacaktır. Herhangi bir nedenle sigortalılık durumunun sona ermesi hâlinde, o ana kadar sigortalıdan kesilen Esnaf Ahilik Sandığı primleri ile Devlet payı iade edilmeyecektir. Esnaf Ahilik Sandığına sigortalılarca ödenen primler, kazancın tespitinde gider olarak kabul edilecektir

- Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarına aşağıda belirtilen ödemeler yapılacak ve hizmetler sağlanacaktır:

1. a) Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği
2. b) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri
3. c) Yeni bir iş bulma
4. d) Aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar.

- Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları için sigortalılığının sona ermesinden önceki son 120 gün sürekli çalışmış olanlardan, son üç yıl içinde;

1. a) 600 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 180 gün,
2. b) 900 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 240 gün,
3. c) 1080 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 300 gün

süre ile Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği verilecektir. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği başvuruları izleyen ayın sonuna kadar sonuçlandırılacaktır. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, her ayın beşinde aylık olarak sigortalının kendisine ödenecektir.

Fazlı ÇİLİNGİR

YMM- Bağımsız Denetçi